

„Ha én nem vagyok magamért,
akkor ki van értem? Ha meg csak
magamért vagyok, akkor mi vagyok
én? És ha most nem, hát mikor?”

(Pirké Ávot)

Kérünk minden Szim Salom tagot, hogy rendezze a tavalyi évről esetlegesen fennálló tagdíjhátralékát, és gondoskodjék 2009-es tagdíjának részleges vagy teljes befizetéséről. Az egyesületi Alapszabály 4.5 és 4.6 pontjai szerint a tagdíjat legalább félévente kell fizetni.

Nyomatékosan kérjük azokat, akik rendszeresen látogatják hitéleti, oktatási vagy közösségi programjainkat, de nem tagjai a Szim Salomnak, hogy vállaljanak részt a közösség fenntartásából azzal, hogy belépnek és tagdíjat fizetnek, vagy – amennyiben a belépéssel szemben komoly ellenérzéseik vannak – minimálisan a tagdíjjal megegyező összegű adománnyal.

Az éves tagdíj összege diákoknak, nyugdíjasoknak 12 000 Ft, átlag körüli keresetű dolgozóknak 30 000 Ft, átlagnál jobban keresőknek 60 000 Ft.

Az összeg átutalható a Szim Salom Egyesület 10900011-00000013-16190001 számú bankszámlájára tagdíjként nevesítve, vagy befizethető készpénzben Szabados Judit irodavezetőnél az irodai órákban:

hétfő, csütörtök: 9.30-14

kedd: 9.30-15

szerda: 15.30-19

péntek: 9.30-13.30

Aki méltányolandó okokból nem tudja fizetni a tagdíjat, forduljon bizalommal Szabados Judithoz. A vezetőség az okokat mérlegelve csökkentheti tagdíj mértékét vagy mentesítést adhat a tagdíjfizetés alól.

Tu Bisvát Széder felnőtteknek

**február 6-án, pénteken 18 órától
a Bálint Házban a Salom Klubban**

A kabalisztikus töltetű rituális gyümölcssevés után a szokásos oneg sábati piknik-vacsora következik, melyhez kérjük, hozzatok vegetáriánus ételeket!

Tu Bisvát gyerekes családoknak

**február 15-én, vasárnap 10:30-tól
12:00-ig a Bálint Ház nagytermében**

A fák újéve alkalmából a Szim Salom Talmud Tóra megnyílik minden gyermekes család előtt. Gyümölcslakoma, növényültetés, tubisváti énekek!

Áttörés: Szim Salom a MAZSÖK kuratóriumában

Január 8-án hosszú idő után újra összeült a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány (MAZSÖK) kuratóriuma, melyben most először helyet kapott a Szim Salom is. Az alapító Magyar Állam a Szim Salom részéről Gárdos Bernadettet, a Szim Salom előző elnökét nevezte ki kurátornak. A kuratóriumon belül Gárdos Bernadettet a pályázati kiírásokat készítő és a pályázati döntéseket előkészítő bizottság tagjául választották, melyhez ezúton is gratulálunk. A MAZSÖK az utóbbi években meglehetősen rendszertelenül működött, a kuratórium többnyire határozatképtelen volt. Ennek hátterében az állt, hogy a kurátorok jelentős része rendszeresen nem vett részt az üléseken, ám a jelenlegi szabályozás, joghézagok és érdekellentétek miatt régi kurátorok visszahívása és újak kinevezése nem egyszerű. (A közalapítványban uralkodó áldatlan állapotokról több ízben is cikkezett a Szombat.) Bízunk benne, hogy az új tagokkal bővült MAZSÖK kuratórium a jövőben képes lesz az eddiginél hatékonyabb, és a sokszínű magyar zsidóság érdekeit jól szolgáló működésre.

Szim Salom Hírlevél

A Szim Salom Progresszív Zsidó Közösség
havonta megjelenő kiadványa

Szerkesztőség:

Szerkesztő: **Budai Miklós**
hirlevel@szimsalom.hu

Szakmai konzulens: **Kelemen Katalin**
06 1 326 5113, rabbi@szimsalom.hu

Honlap: **Radvánszki Gábor**
rgabor@sim-shalom.org

Írásokat elektronikus formában a szerkesztő email-
címén, kéziratban a Szim Salom levelezési címén,
vagy az irodán keresztül fogadunk és várunk.

Következő lapzárta február 15-én!

Szim Salom
Progresszív Zsidó Hitközség

Szim Salom
Egyesület

Rabbi: **Kelemen Katalin**
06 1 326 5113, rabbi@szimsalom.hu

Tiszteletbeli elnökök: **Jeffery Rose, Ernest Bello**

Elnök: **Radvánszki Gábor**
elnok@szimsalom.hu

Vezetőség: **Budai Miklós, Gárdos Bernadett,**
Guba Gergő, László Klári, Rákosi Éva

Gazdasági vezető: **Jesse Weil**
weil@sim-shalom.org

Ügyvezető: **Szabados Judit**

Levelezési cím: 1125 Bp., György A. u. 19/A
Tel./Fax/Üzenet: 06 1 201 7648
E-mail: info@szimsalom.hu
Web: www.szimsalom.hu, www.sim-shalom.org

Egyesületi adószám: 18041174-1-41
Egyesületi HUF számla:
UniCredit Bank 10900011-00000013-16190001
Egyesületi USD számla:
UniCredit Bank 10900011-00000013-16190018

Hitközségi technikai szám: **1373**
Hitközségi HUF számla:
UniCredit Bank 10918001-00000020-28290005
Hitközségi USD számla:
UniCredit Bank 10918001-00000020-28290012

Irodavezető: **Szabados Judit**

Titkárság: V. kerület, Tüköry u. 3., II. emelet
Irodai órák: hétfő, csütörtök: 9.30-14.00
kedd: 9.30-15.00
szerda: 15.30-19.00
péntek: 9.30-13.30

Oneq Sábát koordinátor telefon: 06 1 209 3686

Mazal Tov

Gratulálunk Radvánszki Gábornak abból az alkalomból, hogy 5769 svát hó 6-án, azaz 2009 január 31-én felnőtt bár micváként először olvasott Tórát.

Köszönet

Bratmann Antónia, Hemera Ákos, Hídvégi András, Nagy Rezső, Németh Zsuzsa, Iris Shrigley, Szirtes Tamás és Villányi Márti adománnyal támogatta közösségünket - köszönet érte.

1% önfenntartás

Az SZJA 1% felajánlások szerint az elmúlt évben tovább nőtt közösségünk támogatottsága. 2008-ban **256** adózó ajánlotta a Szim Salom Progresszív Zsidó Hitközségnek személyi jövedelemadója 1%-át, szemben az előző évi 222 fővel. Felajánlásaik összege **3 202 647 Ft** volt, mely (a korábbiakhoz viszonyítva idén drasztikusan csökkentett) állami kiegészítéssel együtt **4 646 713 Ft** bevételt hozott a Szim Salomnak.

Igen jelentősen nőtt a korábbi évekhez képest a Szim Salom Egyesületnek felajánlott „civil 1%” összege. 2008-ban **624 350 Ft**-ot adtak az adózók az egyesületnek, szemben a 2007-es 263 101 Ft-tal.

Mind az egyházi, mind a civil 1% már megérkezett a hitközség illetve az egyesület bankszámlájára.

Köszönjük tagjainknak és barátainknak az éves költségvetésünk kb. 1/3-át kitevő, létfontosságú támogatást!

Kérjük, idén is segítsék, segítsétek a Szim Salomot, hogy jövőre is együtt imádkozhassunk, ünnepelhessünk, tanulhassunk, táborozhassunk, és végre saját helye, otthona lehessen közösségünknek!

**Szim Salom Progresszív Zsidó
Hitközség technikai szám:**

1373

Szim Salom Egyesület adószám:

18041174-1-41

2009/01/09

Kedves Szim Salom tagok!

MINHÁG... bűvös szó. Amikor kiejtjük, valami melegség, valami otthonosság jár át minket. Olyankor említjük, amikor zsinagógai életünk, s azon belül imádkozási gyakorlatunk saját, helyi szokásrendszeréről beszélünk – valamiről, ami a mienk.

Immár több mint 10 éve tartunk rendszeres istentiszteleteket; karakteres, de időről-időre változó, fejlődő minhaggal. Ahhoz, hogy – egyénként és közösségként – hitelesnek éljük meg az imádkozásunkat, szükség van arra, hogy időnként megálljunk egy pillanatra – reflexióra, elemzésre, továbbgondolásra. Hogyan hat rám a jelenlegi liturgiai szokásrendünk? Mi az, ami működik benne számomra, és mi az, ami nem? Mit tartanék meg, min változtatnék? Mi hiányzik nekem belőle? Történetünkben most egy ilyen pillanathoz érkeztünk.

Inspirációként a gondolkodáshoz néhány szempont:

- Az imák közös hangos vs. magunkban olvasása?
- Héber vs. magyar nyelv használata?
- Éneklés vs. mondás?
- Közös éneklés vs. cházánut?
- Közös davenolás (mint az Amidá második részében: a M'chalkél-től)?
- Mindezek arányai?
- Imáink jelenlegi dallamai hogy tetszenek?

A Sáhárittal kapcsolatban egy nagy téma: A Tóraszekrény és a Széfer Tóránk Bálint Házba való átköltöztetésével megszűnt a technikai akadály a rendszeres Tóra-olvasásnak. Hogyan szeretnéd beilleszteni a Tóra-olvasást az istentiszteletbe? Tóra-olvasás vs. az eddigi gyakorlat szerinti párásá-siúr? III. szükséges-e, és lehetne-e kombinálni a Tóra szavainak felolvasását annak tanulásával-értelmezésével? Ha igen, hogyan? Szövegmenyiség? Időkeretek?

Két lehetőséget javaslok az együttgondolkodás elindítására.

Az alábbiakban Kelemen Kata rabbi két levelét közöljük. Az elsőt, melyben istentiszteleti gyakorlatunkról való visszajelzésre hív minket, január 9-én olvashatták már azok a tagjaink és barátaink, akik e-mailben kapják híreinket. Izgalmas folyamat indult el vele, melynek eredménye egy tudatos liturgiai megújulás, fejlődés lehet. A levélre többen írásban reflektáltak, majd január 16-án – egy sokunk számára emlékezetes Kábálát Sábát istentisztelet után – a megjelentek elkezdtek megosztani egymással érzéseiket, gondolataikat. E beszélgetés után íródott a stratégiai ülésre készülődő vezetőségnek címzett második levél – szubjektív hangulatjelentés. A témát természetesen nem merítettük ki az első beszélgetésen. Február 20-án a Tóra-olvasás témájával folytatjuk az Oneg Sábát keretében, és továbbra is várjuk az írásos reflexiókat is.

Elsőként hálásan fogadnám e-mailben küldött írásbeli véleményeket, gondolataitokat. Továbbá Budai Miki zenei vezetőnkkel együtt szeretettel meghívom a közösség tagjait egy erről a témáról folytatandó „közösségi feedback” beszélgetésre, január 16-án, péntek este 8 órakor (a Kábálát Sábát és rövid vacsora után). Fokozná a beszélgetés hatékonyságát, ha abban felhasználhatnánk az addigra beérkezett írásos véleményeket is.

E meghívás nemcsak a jelenlegi imacsoportunkat alkotóknak szól. Megtisztelő és fontos lenne számunkra megismerni azoknak a Szim Salomosoknak az érzéseit is, akik nem járnak az istentiszteletekre. Ha vágysz arra, hogy bevonódj, mi az, amire szükséged lenne ahhoz, hogy megmerítkezz a közös imában? Vannak-e olyan elemei a jelenlegi minhágunknak, amelyek megváltoztatása vonzóvá tenné számokra a részvételt? Milyen segítségre lenne szükséged ahhoz, hogy aktívabban bevonódj a liturgiai életbe?

Nagy érdeklődéssel és előre is köszönettel várom visszajelzéseiteket – írásban és jövő sábatkor szóban.

Sábát sálom,

Kelemen Kata

2009/01/23

Múlt péntek éjszakába nyúló Erev Sábátján 17-en ültük körbe a sábatí lángokat, plusz néhányan

írásos üzeneteikkel voltak jelen. Az imádkozásunk „hogyan”-jával kapcsolatos érzések és javaslatok még az előzetes feltételezésemet is meghaladó diverzitást mutattak. Számomra újdonságként derült ki például, hogy az Amidá régi-új dallamait magunkban is lehet énekelni!

Amit én hallottam végig a belső fülemmel: „Hiné má tov umá nájim sevet áchim gám jáchád...” Igen, gyönyörűséges volt együtt ülni, mert az őszinte gondolatmegosztás egymással az emberi közös-ség, és benne a sechiná jelentését árasztotta.

Jó és támogató volt, mert nyilvánvalóvá vált, hogy az a folyamatos munka, amellyel Miki, Peti, Nathan és én az elmúlt tíz év során kialakítottuk és fejlesztettük a jelenlegi minhágunkat, mindannyiunk becses kincsévé vált.

Jó volt, mert megfogalmazódott a „megoldás” felé is vezető alapelvünk: nálunk az állandóság a változásra és a változatoságra való nyitottságban rejlik.

A résztvevőknek igénye van arra, hogy ezt az elsőt kövessék más (Thomas Mann-nal élve) „szép beszélgetések” fontos közös ügyeinkről. (A három kitűzött minhág-téma közül egyet sikerült „abszolválunk” ezen az estén.)

Én ez az este óta repkedek, illetve egyszerre érzem a szárnyaim suhogását és a földet nagyon erősen a lábam alatt. Így érzem majd a stratégiáira.

Sábát sálom,

Kata

Radvánszki Péter:**Noa**

És megérezte az Örökkévaló a kedves illatot, és mondta az Örökkévaló az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért, mert az ember szívének gondolatja gonosz az ő ifjúságától fogva; (Genézis 8:21)

Világos, hogy az Örökkévaló itt mindenkiről beszél. Bárkiben lehet készlet a rosszra, hiszen mindannyiunknak van egy sötét oldala. De vajon miért mondja az Örökkévaló, miután megérezte azt a finom illatot, miután egy csodás ajándékot kapott, hogy az emberiség gonosz?

A rossz ösztön (*Jécer hárá*) első említése a Bibliában a Genézis 6:5 versében van, az Özönvíz története előtt. Az emberiség gonoszsága okozta az Özönvizet:

És látta az Örökkévaló, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz.

Megbáná azért az Örökkévaló, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódék az ő szívében. És monda az Örökkévaló: Eltörlöm az embert, a kit

teremtettem, a földnek színéről; (Genézis 6:5-7)

A gonosz fogalma összekapcsolódik a földdel a Biblia történeteiben. A föld az első ember engedetlensége miatt átkozottá válik: Ádámnak a megátkozott földet kell megművelnie. Majd Káin földi termésekből való áldozata nem talál elfogadtatásra. Ironikusan, Noét *Ís háádámá*-nak, a föld emberének nevezik (Genézis 9:20). Ezt a kifejezést szó szerint fordíthatnánk „földműves”-nek. Azonban szimbolikusan érthetjük úgy, hogy Noé az anyagi, pragmatikus ember, aki nem hatódik meg, és nem is mutat semmi érzelmet az emberiség pusztulása láttán. Nem is szól senki más embernek, hogy bárkájában vele meneküljön meg a csapás alól.

Az Özönvíz után kilép a bárkából, épít egy oltárt, megműveli a földet, szőlőt természet, majd berúg. Általa, az igaz, egyszerű földműves (*Ís cádik támím* – Genézis 6:9), által a föld megszabadul az átoktól.

Hogyan lehetséges ez?

Talán úgy, hogy amikor kilép a bárkából, első dolga az, hogy háláját kifejezze egy áldozat bemutatásával. Hálát ad Teremtőjének, aki megkímélte őt. Nem irigy, mint Káin, és nem önző, mint Ádám. Az első ember eszik a tiltott gyümölcsből a tiltás ellenére, Noé pedig

áldozatot mutat be, még úgy is, hogy az Örökkévaló nem kérte erre. Nem csak az érzelmeit fejezi ki, de cselekszik is. Hálás, mert tudja, hogy könnyen meghalhatott volna. Tisztában van kiszolgáltatottságával.

De a történet az Örökkévaló személyiségében is fejlődést mutat. Az Özönvíz előtt az Örökkévaló nem tudta elfogadni, hogy mindenkinek van hajlama a rosszra. Úgy tűnik, miután megérezte az áldozat csodás illatát, el tudja fogadni a megváltoztathatatlan valóságot. Áldozata okán, és földhözragadtsága ellenére, Noé kegyet talál az Örökkévaló szemében. Az Örökkévaló végül felismeri az emberi lények összetettségét, azt, hogy egyszerre van hajlamuk a rosszra és a jóra. Végre el tudja őket fogadni olyannak, amilyenek.

Gyakran csak az egyik oldalát látjuk egy személyiségnek. Sokszor vagy kedvesnek, vagy rosszindulatúnak látunk valakit. De valójában minden személyiségnek rengeteg oldala és árnyalata van. Ezért nehéz rettenetesen elfogadnunk valakit olyannak, amilyen. Ebből a történetből azt tanulhatjuk, hogy mégis ez az egyik legnagyobb ajándék, amit valakinek adni tudunk.

A szerző a londoni Leo Baeck College rabbinövendéke.

Külföldről

A közelmúlt sokunkat aggasztó, és a jelek szerint még lezáratlan gázai háborús eseményeiről a világ reformzsidó közösségeinek ernyőszervezete, a World Union for Progressive Judaism az alábbi állásfoglalást tette:

A gázai eseményekről

Az alábbiakat annak kapcsán adjuk közre, hogy Izrael immár ötödik napja folytatja az „Öntött Ólom” elnevezésű katonai offenzívát, melyet Hanuka utolsó napján indított el. A hadművelet elnevezése egy izraeli gyermekdalból származik, és a hagyomány szerint ólomból öntött hanukai pörgettyűre (dreidl) utal. Hanuka az az ünnep, amikor azoknak az embereknek a nagyságára emlékezünk, akik hitünkért és hagyományaink fennmaradásáért harcoltak.

Ma más a helyzet. Három és fél évvel ezelőtt Izrael fájdalmas döntést hozott a Gázai övezet feladásáról abban reménykedve, hogy ezzel a lépésével előmozdítja majd a békefolyamatot. Bizott abban, hogy az ellenfél

megragadja majd a lehetőséget, és mérlegelni fogja az Izraellel történő megállapodás lehetőségét, a palesztin lakosság életkörülményeit javítani fogja, s elkezdődhet a béke megalapozása. Ehelyett rakéták záporoztak, és aknavetőkkel támadták a Gáza körül széles sávban elterülő kisvárosokat, kibucokat.

Kiállunk Izrael Állam erőfeszítései mellett, melyek által a lakosság számára békés életkörülményeket szeretne elérni, a szomszédos nemzetekkel, köztük a palesztin néppel, pedig tartós békét kíván tető alá hozni. Ezzel egyidejűleg mélységesen elszomorít minket, és fájdalommal tölti el szívünket az ártatlanok szenvedése, életük elvesztése. Azt kívánjuk, hogy a szélsőséges Hamasz vezetést, mely Gáza és a palesztin nép kárára folytatja tevékenységét, az emberi élet értéke iránt érzett felelősség és a megértés szelleme hassa át.

Teljesen szívünkben reméljük, hogy hamarosan az értelem és a megértés kerekedik felül, hogy a hadműveletek békével fejeződhetnek be, és hogy a világ felismeri, hogy sem Izrael, sem más felelősségteljes demokrácia nem tűrheti el, hogy állampolgárait véget nem érő támadássorozat érje.

Újfént emlékeznünk kell arra, hogy a béke Izraelben minden egyes napon csupán vágyálom. Imáink hozzásegíthetnek bennünket ahhoz, hogy ez vágyálom egyszer valósággá váljék. Az idei Hanuka véget ért. A elkövetkező legyen az ünneplésé, amikor Izraelben és az egész világon elmondhatjuk majd: „Hatalmas csoda történt itt és ott”.

Forrás: www.wupj.org

Karmó Gábor fordítása

Régóta vágyott új rovatot indítok, mellyel kicsit belterjes, saját örömeivel és kihívásaival elfoglalt, idehaza kissé elszigetelt közösségünk számára szeretnék ablakot nyitni a reformzsidó világra. Elsősorban az internetet nem használó vagy idegen nyelveken nem nagyon tudó olvasók kedvében szeretnék járni velem, de remélem, hogy a több nyelven beszélő, a neten otthonosan mozgó többieket is további olvasásra, tájékozódásra inspirálja majd.

B.M.

REFORM JUDAISM

A Reform Judaism Magazine az USA reformzsidó közösségeit tömörítő Union for Reform Judaism papíralapon 80 oldal terjedelemben negyedévente megjelenő, és késleltetve a reformjudaismmag.org címen interneten is olvasható angol nyelvű folyóirata. Tájékoztató a reformmozgalom híreiről, fejleményeiről, vitáiról, reformzsidó szellemben reflektál a világ eseményeire és kihívásaira, beszámoló zsidó kulturális és tudományos érdekességekről, könyvismertetőt közöl. A széles látókörű, a szó minden értelemben színes magazin méltán számíthat az USA-n kívüli olvasók érdeklődésére is. Kedvcsinálónak most régebbi számokból ismertetünk két cikket.

Irány Izrael

A (reform-) zsidó élet legújabb trendjeit fűrkésző rovatában Gabrielle Kaplan-Mayer az alija témájának járt utána.

Manapság a reformzsidók egyre nagyobb számban költöznek Izraelbe. 4 év alatt 130% -kal nőtt az Észak-Amerikából alijázó reformzsidók száma. Minek tudható be ez a szembeszökő növekedés?

Az egyik magyarázat erre az ARZA (Amerikai Reformcionista Szervezet) kezdeményezése. A reformmozgalom első alijamegbízottja 2007 augusztusában érkezett New Yorkba, hogy elősegítse az alijázást, mint gyakorlati lehetőséget az észak-amerikai reformzsidók számára. Ezzel egy időben az Izraeli Kezdeményezés a Progresszív Zsidóságért létrehozta Befogadó Bizottságát, több olyan izraeli hitközség segítségével, amely szívesen látja az alijázó reformzsidókat, és gyakorlati vagy akár anyagi természetű segítséget is nyújt nekik. A fiatal (18-35 év közötti) reform-bevándorlókat a WUPJ (Progresszív Zsidó Világszervezet) is segíti a beilleszkedésben.

Különösen jelentős befogadó a Tel-Aviv és Jeruzsálem között félúton található Modiin városa és virágzó reformhitközsége, a Yozma. A

reformáljázás iránti növekvő érdeklődésre való tekintettel 2007 júliusában a Szochnut, a Bevándorlási Minisztérium és Modiin önkormányzata közös kampányba kezdett, hogy észak-amerikai reformzsidók letelepedését ösztönözze Modiinben. A felajánlott széleskörű ösztönző csomag tartalmaz a bevándorlóknak általában nyújtott meghaladó lakhatási támogatást, az állam által biztosított szokásos öt hónapon fölül további héber nyelvtanfolyam lehetőségét, a gyerekeknek iskoláztatási hozzájárulást, vállalkozás beindításához nyújtandó támogatást, különböző kulturális tevékenységeket és egy tanácsadót, aki fogadja a bevándorlót és segíti őt a beilleszkedésben és a mindennapos ügyintézésben.

Szintén „trendi” az amerikai (nem csak reform-) zsidók körében a „részidős alija”, vagyis hogy második otthont vásárolnak Izraelben és izraeli állampolgárságért folyamodnak, majd ingáznak a két ország között. Jellemzően 9-10 hónapot töltenek Izraelben és 2-3 hónapot az Államokban.

A cikkben megszólaltatott olék személyes cionista meggyőződésük beteljesítését, Izraelben felnövekvő gyermekeik természetes zsidóságélményét, és az izraeli társadalom pluralista szellemben való építését emelték ki az alijához vezető indítékaik közül.

(2008 tavasz)

Guba Yvett fordításának felhasználásával

A megosztó jelkép

Szinte nem találni olyan zsinagógát, melynek homlokzatán vagy belső díszítésében ne kapna helyet a Tízparancsolat ábrázolása. Egy New York-i közösség 1850-ben felavatott zsinagógájában annak idején mégis vihart kavart e jelkép. A neogótikus jellegű épületben egy rózsablakon küllőszerűen elrendezve jelenítették meg a Tíz igét. De mi volt vele a baj? Egyesek talán azért kifogásolták, mert a tóraszakrénny fölött elhelyezett ablak szépsége elvonta a figyelmet a zsinagóga legfontosabb tárgyát, a

Tórat rejtő tóraszakrénnyről. Mások inkább azért, mert túlságosan anyagtan anyagból: törekeny üvegből készült, s úgy vélték az örök erkölcsi kinyilatkoztatáshoz jobban illik a kő szilárdsága. Megint mások talán azért, mert úgy érezték a színes üveglablak a katedrálisokat idézi, vagyis nagyon „keresztényi”. A tiltakozók minden esetre a Tízparancsolatnak a „szokott módon”, azaz két kőtáblán való megjelenítését szorgalmazták. (Már akkor is kevesen tudták, hogy a Tízparancsolat efféle ábrázolását is a középkori keresztény művészetből vették át a zsidók.) A vita odáig fajult, hogy a közösség bizottságot állított fel a kérdés vizsgálatára, a bizottság pedig rabbinikus tekintélyekhez fordult. A rabbi megállapították, hogy a Tízparancsolat efféle megjelenítése nem ellenkezik a vallás törvényeivel. A bizottság ennek megfelelően az ablak meghagyása mellett döntött és feloszlott, ám alig egy év múltán újra össze kellett hívni, mert a közösség egy része továbbra is az ablak eltávolítását követelte. Végül úgy határoztak, hogy az ablak marad, a tóraszakrénny tetejére pedig elhelyezik a „szokásos” kőtáblákat.

De mégis mi teszi kutatásra és bemutatásra érdemessé e másfél évszázad előtti, megmosolyogtató közösségi belvívást? A cikk szerzője, a Princeton Egyetemen tanító Jenna Weissman Joselit szerint az, hogy a vita végső soron az amerikai zsidók identitásáról szólt, és arról az örök kérdésről, hogyan pozicionálja magát egy zsidó közösség a társadalom egészéhez és a modernitáshoz képest. A XIX. századi Amerikában a zsidók és keresztények közötti társadalmi érintkezés mindennapossá vált, a Tízparancsolatot megjelenítő két kőtábla pedig nem zsidó vagy keresztény, hanem közös értékekre utaló, minden amerikai számára értelmezhető zsidó és keresztény jelkép volt. Mint ilyen, alkalmas a kölcsönös összetartozás és jóindulat erősítésére. Sokan úgy érezhették tehát, hogy a látványosan partikularista üveglablak egyfajta elhatárolódás, bezárkózás üzenetét hordozza.

(2008 ősz)

SZIM SALOM PROGRAMNAPTÁR

2009 február / 5769 svát

Rendezvényeinket a BÁLINT HÁZBAN (VI. ker., Révay u. 16) tartjuk.
Ha egy rendezvény nem ott lesz, az adott program mellett feltüntetjük.

Tel.: 06 1 201 7648 Email: info@szimsalom.hu

2009.02.01.vasárnap	10.30-12.00	Talmud Tóra kita alef/ első osztály
2009.02.06.péntek	18.00-21.00	Oneg sábat est piknik vacsorával Tu Bisvát kabbalisztikus széder zenével, borral és gyümölcsökkel, amelyet a szokásos sábat piknik vacsora követ
2009.02.07.szombat	10.00-10.50 11.00-12.30	A zsidó imakönyv - liturgia haladóknak Sáhárit istentisztelet kidussal
2009.02.12.csütörtök	18.30	Identitás csoport
2009.02.13.péntek	18.00-21.00	Kábálát Sábát istentisztelet piknik vacsorával
2009.02.14.szombat	10.00-10.50 11.00-12.30	A zsidó imakönyv - liturgia haladóknak Tóra-kör
2009.02.15.vasárnap	10.30-12.00	Tu Bisvát A fák újéve növényültetéssel és gyümölcslakomával a Talmud Tórás és az összes gyerekes családnak
2009.02.20.péntek	18.00-21.00	Oneg sábat est piknik vacsorával Beszélgetés minhágunkról. Téma: tóraolvasási gyakorlatunk
2009.02.21.szombat	10.00-10.50 11.00-12.30	A zsidó imakönyv - liturgia haladóknak Sáhárit istentisztelet kidussal
2009.02.27.péntek	18.00-21.00	Kábálát Sábát istentisztelet piknik vacsorával
2009.02.28.szombat	10.00-10.50 11.00-12.30	A zsidó imakönyv - liturgia haladóknak Tóra-kör

HETISZAKASZOK

Február 7.	Sábát Sirá Besállách, S'mot 13:17 - 17
Február 14.	Jitró, S'mot 17 - 20
Február 21.	Sábát Sekálim Ádár hó megáldása Mispátim, S'mot 21 - 24
Február 28.	Teruma, S'mot 25 - 27:19